

Джек Лондон

Под палубната тента

– Може ли един мъж (имам предвид джентълмен) да каже за някоя жена, че е свиня?

Дребното човече хвърли това предизвикателство към цялата група, изтегна се в лежащия стол и продължи бавно да пие лимонадата си с вид, в който се смесваха самоувереност с настръхнала войнственост. Никой не му отговори. Всички бяха свикнали с дребното човече, с неговата избухливост, и с надутите му приказки.

– Повтарям: той каза в мое присъствие, че някоя си дама, която никой от вас не познава, била свиня. Не каза „постъпи като свиня“. Грубо заяви, че тя била свиня. А аз смятам, че никой мъж не би могъл да каже такова нещо за една жена.

Доктор Досън невъзмутимо посмукваше черната си лула. Матюз, прегърнал свитите си колена, задълбочено следеше полета на един гларус. Суит, довършил своето уиски със сода, търсеше с поглед палубния прислужник.

– Питам ви, господин Трилоур, може ли един мъж да каже за някоя жена, че е свиня?

Трилоур, който случайно седеше до него, се стресна от това неочаквано нападение и не можеше да разбере какви основания е дал някога на дребното човече да предположи че би могъл да нарече някоя жена свиня.

– Бих казал – колебливо проточи той отговора си, че това... ъ-ъ-ъ... зависи от... ъ-ъ-ъ... от дамата. Дребното човече се смяя.

– Искате да кажете, че... – развълнувано се запъна то!

– Че съм виждал женски същества, които са били не по-добри от свини... а дори и по-лоши.

Настъпи продължително напрегнато мълчание. Дребното човече изглеждаше попарено от непристойната грубост на отговора. На лицето му се изписа неизказана болка и обида.

– Вие ни разправихте за един мъж, който направил не красива забележка, и изразихте мнението си за него – заговори Трилоур със сдържан, равен тон. – Аз сега ще ви разкажа за една жена... извинете, моля, – за една дама и когато свърша, ще ви помоля да изразите мнението си за нея. Ще я нарека госпожица Каръдърз, главно поради това, че не се казва така. Това стана на един от параходите на компанията „П. & О.“ и се случи само преди няколко години.

Госпожица Каръдърз бе очарователна. Не, това не е правилната дума. Тя бе изумителна. Беше млада девойка й благовъзпитана дама. Баща ѝ беше висш служител, чието име, ако го спомена, ще се окаже известно

на всички ви. Беше с майка си и две камериерки и отиваше при стареца, без значение къде, в Ориента.

Беше – моля да ме извините, че повтарям, – беше изумителна. Това е единствената подходяща дума. Дори и най-незначителните прилагателни, приложеха ли се за нея, придобиваха значението на превъзходна степен. Нямахме нищо, което да не правеше по-добре от всяка жена и от повечето мъже. Пееше, свиреше – ах! – както един вития казал някога за Наполеон, тя беше извън конкуренция. Как плуваше! Би могла да спечели състояние и слава като професионална състезателка. Беше една от тези редки жени, които могат да смъкнат всичките си финтифлюшки и с прост бански костюм да изглеждат още по-красиви. Как се обличаше! Като истинска художничка.

Но как плуваше! Физически беше съвършена жена – предполагам, че разбирате какво искам да кажа: не груба и мускулиста, като акробатките, но с най-изящна линия и нежна, крехка фигура. А наред с това – сила. Как умееше да плува, това беше чудо! Вие знаете колко прекрасна е женската ръка – от лакътя до китката, искам да кажа: сладката извивка от закръгления бицепс с лек намек за мускул, надолу от малкия лакът със стегната нежна изпъкналост към китката, малка, невъобразимо малка, заоблена и силна. Такива бяха нейните ръце. И все пак, да я види човек да плува отсечения бърз английски кроул и да дава такива постижения беше... е, аз разбирам от анатомия, и спорт, и така нататък, но все пак за мене оставаше тайна как го правеше.

Можеше да остане под водата две минути. Проверявал съм я с хронометър. Никой на борда, освен Денитсън, не можеше да събере от дъното толкова монети на едно гмуркане. В предната част на горната палуба имаше голям брезентов басейн с морска вода, дълбок шест стъпки. Ние хвърляхме в него дребни монети. Виждал съм я да се хвърля от мостика в тези шест стъпки вода – не малък подвиг само по себе си! – и да изважда не по-малко от четирийсет и седем монети, разпръснати по цялото дъно на басейна. Денитсън, мълчалив млад англичанин, нито веднъж не я надмина в този фокус, макар и да държеше никога да не падне по-долу.

Морето бе нейна стихия, наистина. Но и сушата беше нейна стихия, и ездата беше нейна стихия... и... тя беше съвършена във всичко. Като я видеше човек, самото изящество в изящния си тоалет, заобиколена от петшест пламенни обожатели, безразлична и небрежна към тях, или обсипваща ги, засипваща ги, сразяваща ги с блестящата си духовитост, казваше си, че е създадена само за това и нищо друго. В такива моменти

съм се принуждавал да си спомня нейния рекорд от четирийсет и седем монети, събрани от дъното на плувния басейн. Но такава беше тя, това предвечно чудо – жена, която върши всичко добре.

Тя пленяваше всяко живо същество с панталони наоколо си. И аз също – нямам нищо против да си го призная – ходех по петите ѝ наред с всички други. Млади кутрета и стари побелели песове, които би трябвало отдавна да са поумнели, ах, те всички се навъртаха, пълзяха около фустите ѝ и скимтяха и се умилкваха, щом тя им свирнеше. Нито един не можеше да ѝ устои – от младия Ардмоур, розово деветнадесетгодишно херувимче, който отиваше да заеме мястото, си в Консулската служба, до стария капитан Бентли, прошарен, остарял по моретата, който изглеждаше толкова способен на нежни чувства, колкото някой китайски идол. Имаше и един симпатичен човечец на средна възраст, май че се казваше Пъркинс, който забрави, че пътува заедно с жена си, докато госпожица Каръдърз не му отрязва квитанцията и не го постави на място.

Мъжете бяха като осък в ръцете ѝ. Тя ги стопяваше и или бавно си играеше с тях, или ги изпепеляваше, както ѝ хрумнеше. Нямаше дори един прислужник, който, въпреки цялата ѝ надменност и сдържаност, при първата ѝ дума да би се поколебал да обърне чиния супа и върху самия капитан. Всички сте виждали такива жени – нещо като блян за мъжете по целия свят. Като покорителка на мъже тя бе ненадмината. Беше като удар с бич, като жило и пламък, като електрическа искра. О, повярвайте, понякога имаше проблясъци на духовност, които изгаряха през нейната хубост и прелъстителност и докарваха жертвата до състоянието на пьлен и разтреперан от страх идиот.

И да не пропуснете да отбележите, във връзка с това, което ще последва, че тя беше горделива. Гордостта на расата, гордостта на кастата, гордостта на жена, гордостта на силата – те всички говореха в нея, – една странна, своенравна и страшна гордост.

Тя се разпореждаше с кораба, тя се разпореждаше с неговия курс, тя се разпореждаше с всичко, разпореждаше се и с Денитсън. Това, че беше изпреварил цялата глутница, признаваше и най-тъпият между нас. В това, че тя го харесваше и че това чувство се засилваше, нямаше никакво съмнение. Сигурен съм, че тя го гледаше с по-благосклонен поглед,

отколкото някога бе гледала друг мъж. Ние продължавахме да се прекланяме пред нея и вечно се навъртахме наоколо и чакахме да ни свирне, макар и да знаехме, че Денитсън е взел голяма преднина в надбягането. Какво щеше да стане не ще узнаем никога, защото ние

пристигнахме в Коломбо и се случи нещо друго.

Нали знаете Коломбо и как туземните момчета се хвърлят да вадят монети от гъмжация с акули залив. Разбира се, те се осмеляват да го правят само сред крайбрежни акули, които се хранят с риба. Почти не се поддава на обяснение как разпознават акулите и усещат присъствието на истински людоед – тигрова акула например или сива акула, дошла тук от австралийските води. Само да се появи една от тях и преди още пасажерите да могат да се сетят какво става, и сетният майчин син е вече изскочил от водата, побягнал като луд от опасността.

Беше следобед и госпожица Каръдърз седеше, както обикновено, под палубната тента, заобиколена от свитата си. Беше свирнала на стария капитан Бентли и той ѝ беше позволил нещо, което не беше позволявал никога преди... нито след това: беше разрешил на хлапетата да се качат на горната палуба. Виждате ли, госпожица Каръдърз беше плувец и това ѝ беше интересно. Тя събра всичките ни дребни пари и сама ги хвърляше във водата, по една монета и цели шепи, като определяше условията на състезанията, мъмреше за несполуките, даваше допълнителни награди на отличилите се със сръчност победители – с една дума, дирижираше цялото представление.

Особено я увличаха скоковете им. Нали знаете, при скачането надолу с краката е много трудно да запазиш отвесно положение във въздуха. Центърът на тежестта на мъжкото тяло е високо и те дърпа да се преметнеш. Но хлапците използваха похват, за който тя заяви, че бил нов за нея и искала да го научи. Когато скачаха от шлюпбалките за спасителните лодки, те се хвърляха надолу с лице и рамена наведени напред, устремили поглед във водата. И чак в последния миг рязко се изправяха и влизаха във водата съвсем отвесно.

Беше хубава гледка. Те се гмуркаха не чак толкова добре, но имаше между тях едно момче, което го правеше прекрасно и това, и всички други фокуси. Сигурно го беше учил някой бял, защото то правеше истински скок „лястовица“ и аз не съм виждал някой да го прави по-красиво. Нали знаете, с главата напред от голяма височина и цялата работа е да се влезе във водата под прав ъгъл. Сбъркаш ли ъгъла, това значи да си изкривиш гръбнака и да останеш сакат за цял живот. А мнозина некадърници то е докарвало и до смърт. Но това момче знаеше да го прави – при един скок то се хвърли от седемдесет стъпки височина от рангоута – притиснало ръце към гърдите, отметнало глава, то политаше повече като птица, напред и нагоре, напред и надолу, с тяло, изпънато плоско във въздуха така, че ако се удареше в повърхността на водата в това

положение, щеше да се разцепи на две като херинга. Но в момента преди да стигне водата, главата се навеждаше напред, ръцете се изтягаха и се ключваха в дъга пред главата, снагата се извиваше грациозно надолу и влизаше във водата точно както трябва.

Момчето повтаряше това час по час, възхищавахме му се всички и особено госпожица Каръдърз. В никой случай не беше повече от дванайсет или тринайсетгодишно, но беше безспорно най-сръчно от всички. Беше любимец на цялата дружина и неин водач. Макар и да имаше мнозина по-големи от него, те признаваха предводителството му. Беше красиво момче, жив гъвкав млад бог от бронз, с широко раздалечени очи, будни и смели – въздушно мехурче, пращинка, прекрасно приплавване и искрица на живота. Вие сте виждали чудесни, великолепно създавания – животни, какво да е, леопард, кон – неспокойни, неуморими, твърде живи, за да се спрат на едно място, с гладки мускули, с всяко движение – самата грация, всяко действие – диво, неудържимо, а над всичко това – преливащо от прекомерната жизненост, блясъка и великолепието на живата светлина. Момчето ги притежаваше. Животът бликаше от него като някакво сияние. Той се таеше в лъскавината на кожата му. Платеше в неговите очи. Кълна се, че можех почти да го чуя как пращи в него. Като го погледнеш човек, сякаш полъх от озон изпълваше ноздрите му – толкова свежо и младо беше това момче, излъчващо такова здраве; така необуздано буйно.

Такова беше това момче. И тъкмо то даде сигнал за тревога сред цялата веселба. Хлапетата се втурнаха към площадката на мостчето – плуваха всяко по най-бърз за него начин, безразборно, с ритане и плискане, с уплашени лица, катереха се, скачаха, хвърляха се как да е, само да излязат, протягаха един на друг спасителна ръка, докато се наредиха всички на мостика, вперили очи във водата.

– Какво има? – попита госпожица Каръдърз.

– Сигурно някоя акула – отговори капитан Бенгли. – Имат късмет, че не е хванала някого от тях.

– Страх ли ги е от акули? – попита тя пак.

– А вас не ви ли е страх? – отговори й с въпрос капитанът.

Тя потрепери, погледна през борда във водата и направи малка гримаса.

– За нищо на света не бих влязла във водата, където може да има акула – каза девойката и отново потрепери. – Те са ужасни! Ужасни!

Момчетата се качиха на горната палуба, скупчиха се до релинга и загледаха с обожание госпожица Каръдърз, която

им беше хвърляла такова изобилие от бакшиши. Понеже представлението бе свършило, капитан Бентли им направи знак да си вървят. Но девойката го спря.

– Една минутка, моля ви се, господин капитан. Винаги са ми казвали, че туземците не се страхували от акули.

Тя повика с пръст момчето, което правеше лястовичия скок, и му направи знак да се хвърли още веднъж. То поклати глава и заедно с цялата команда зад гърба му се изсмя, сякаш беше чуло хубава шега.

– Акула – обясни то и посочи водата.

– Не – каза девойката. – Няма никаква акула. Но момчето кимна със сигурност, а другите зад него закимаха със същата сигурност.

– Не, не, не! – възкликна тя. След това се обърна към нас: – Кой ще ми даде назаем половин کرونا и един суверен!

Тозчас към нея се протегнаха петшест ръце с крони и суверени и тя прие двете монети от младия Ардмоур.

Госпожица Каръдърз вдигна половината کرونا да я видят момчетата. Но те не се втурнаха презглава към релинга, за да се приготвят за скок. Хлапетата останаха по местата си и смутено се хилеха. Тя предложи монетата на всяко едно поотделно, и всяко от тях, когато му дойде редът, потъркваше единия си крак в прасеца на другия и поклащаше глава и се хилеше. Тогава девойката хвърли половината کرونا във водата. С тъжни, изпълнени със съжаление погледи те проследиха сребристия полет във въздуха, но нито един не се помръдна да се хвърли подир нея.

– Да не направите същото със суверена – каза ѝ полугласно Денитсън.

Тя не му обърна внимание и вдигна монетата пред очите на момчето, което правеше лястовичия скок.

– Недейте – обади се капитан Бентли. – Аз не бих хвърлил в морето и болна котка, когато наблизко има акула.

Обаче девойката се изсмя, решила да изпълни прищявката си, и продължи да съблазнява момчето.

– Не го изкушавайте – настояваше Денитсън. – Това е цяло състояние за него и току виж, че е скочило подир монетата!

– Вие не бихте ли скочили? – рязко се обърна тя към него и добави по-мекто: – Ако я хвърля аз? Денитсън поклати глава.

– Много високо се оценявате – забеляза тя. – За колко суверена бихте скочили?

—

1 Половин крона – сребърна монета от два и половина шилинга; – суверен – златна лира. – Б. пр.

– Няма толкова монети, колкото биха ме накарали да се хвърля – отговори той.

Госпожица Каръдърз за миг се замисли, забравила за момчето в схватката си с Денитсън.

– Зарад мене? – попита тя много тихо.

– За да ви спася живота – да. Но не и зарад друго.

Девојката се обърна отново към момчето. Тя пак вдигна монетата пред очите му. След това се престори, че я хвърля, и то неволно направи половин крачка към релинга, но бе спряно от резките укорни викове на другарите си. В гласовете им се долавяше и озлобление.

– Зная, че вие само си играете – каза Денитсън. – Играйте си колко щете, но за бога, не хвърляйте монетата.

Дали беше някакъв странен каприз, или тя не вярваше, че ще може да убеди момчето – мъчно е да се каже. Това бе изненада за всички ни. Монетата хвъркна със златен блясък изпод сянката на тентата и полетя в сияйна дъга към морето. Преди да може да го спре някоя ръка, момчето се хвърли през релинга и полетя в изящна извивка подир монетата. И то, и монетата се озоваха във въздуха едновременно. Беше красива гледка. Суверенът се връза по ръб във водата и на същото това място, почти в същия мит, кажи-речи без да вдигне пръски; се гмурна и момчето.

От черните хлапета, чието зрение беше по-остро от нашето; се изтъргна вик. Всички се спуснахме към релинга. Не ми разправяйте, че акулата трябвало да се обърне по гръб. Тази не се обърна. Застанали високо над нея, ние видяхме всичко в бистрата вода. Акулата беше голям звяр и с първото си изхвърляне прехапа момчето на две.

Някой от нас измърмори нещо – не зная кой, – може да съм бил аз. След това настъпи мълчание. Първа заговори госпожица Каръдърз. Лицето ѝ бе бледо като на мъртвец.

– Аз... и на ум не ми е идвало... – промълви тя с пресекалив истеричен смях.

Беше призовала цялата си гордост, за да запази самообладание. Тя погледна умолително Денитсън, после изгледа поред всички ни. В очите ѝ се четеше безграничен ужас, устните ѝ трепереха. Ние постъпихме жестоко – о, зная, като си помисля за това сега. Но не направихме нищо.

– Господин Денитсън – рече тя. – Том, ще ми помогнете ли да слеза долу?

Той не промени посоката на погледа си – най-суровия поглед, който съм виждал в очите на някой мъж, – дори не мигна. Само извади цигара от табакерата си и я запали. От гърлото на капитан Бентли се изтръгна някакъв неприятен звук и той се изхрачи в морето. Това беше всичко, – това и мълчанието.

Тя се обърна и тръгна с твърди крачки по палубата. След двадесетина стъпки девойката се олюля и се опря с ръка о стената, за да се задържи на крака. И така продължи, като се държеше за стените на кабините и вървеше много бавно. Трилоур млъкна. Той обърна глава и подари на дребното човече студен въпросителен поглед.

– Е – каза той най-после. – Как бихте я нарекли вие? Дребното човече с мъка преглътна.

– Не мога нищо да кажа – рече то. – Нищо не мога да кажа.

КРАЙ

Jack London
Under the Deck Awnings, 1910

Източник: <http://dubina.dir.bg>
Сканиране и обработка: Сергей Дубина, април 2003

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2190>]